

Jan Henryk Dąbrowski - biografia, życiorys

Jan Henryk Dąbrowski urodził się 2 sierpnia 1755 roku w Pierzchowie. Jego ojcem był Jan Michał Dąbrowski, a matką Zofia Maria von Lettow, która zmarła gdy chłopiec miał dwa lata. Kiedy ich syn miał zaledwie szesnaście lat, wstąpił do wojska. Był wtedy w stopniu podchorążego. Dziewięć lat później, w roku 1780, nadano mu stopień porucznika. Odbывał wtedy służbę w Dreźnie, w armii saskiej. Niewielu w niej już wtedy było Polaków. Musiał się zatem dostosować do warunków, w jakich się znalazł i współdziałać z żołnierzami niemieckiego pochodzenia.

W szeregi armii polskiej Dąbrowski wstąpił dopiero w roku 1792, o co poprosił go między innymi król Stanisław August Poniatowski. Po długich namowach Polakom w końcu udało się zwerbować Dąbrowskiego. Razem z armią polską brał udział w powstaniu Kościuszkowskim, podczas którego jego kunszt wojskowy mógł się objawić. W 1794 roku, dnia 18 listopada, został pojmany przez Rosjan i uwięziony. Oni również chcieli, aby Dąbrowski walczył w ich armii. On jednak odmówił i postanowił ratować kraj. W tym czasie Józef Wybicki starał się zorganizować polskie legiony. Sytuacja w kraju nie pozwalała na odbudowę dawnego wojska, dlatego też Wybicki chciał, aby wojsko zostało utworzone we Francji. Niestety szybko okazało się, że sytuacja nie wygląda dobrze. Napoleon zaoferował, że owszem może pozwolić na utworzenie legionów, ale na jego zasadach. Wojskowi otrzymali niższe rangi, a w skład wojska mieli wchodzić jeńcy. Jeśli chodzi o mundury, nie były one typowo polskie, ale „wzorowane na polskich”. Zachowano nasze narodowe stopnie wojskowe oraz komendy. Dnia 9 stycznia 1797 roku w Mediolanie podpisano układ z Lombardią i marzenie o polskich legionach stało się rzeczywistością. Żołnierze wzięli udział w bitwie pod Rimini i Weroną. Kiedy podpisano pokój z Austrią, przekształcone zostały w Korpus Posiłkowy Republiki Cisalpińskiej.

Dąbrowski brał udział w wielu walkach, w których miał okazję wykazać się odwagą, męstwem i umiejętnościami. Stoczył bitwy pod Grudziądem, Tczewem, Radzyminem oraz Łęczycą. W roku 1812 został mianowany dowódcą jednej z dywizji polskich w bitwie pod

Mohylewem i Borysowem. Dnia 26 listopada, wykazał się na polu walki w słynnej bitwie nad Berezyną. W roku następnym stanął na polu bitwy między innymi pod Teltawem czy Lipskiem. Mianowany został naczelnym wodzem armii Księstwa Warszawskiego.

Na trzy lata przed śmiercią, kiedy rządy Napoleona zostały obalone, obrano go przywódcą Komitetu Organizacyjnego Wojskowego. Organizował wojsko w Królestwie Polskim.

W roku 1776 Dąbrowski poznał Gustawę Małgorzatę Henrykę von Rackel, z którą wziął ślub 28 marca 1780. Małżeństwo mieszkało w Lúbben. Rok wcześniej zmarł jego ojciec. Była to dla niego ogromna strata. Niedługo potem odeszła jego pierwsza żona. Jan Henryk ożenił się ponownie z Barbarą Chłapowską. Ślub odbył się 5 listopada 1807 roku.

Dąbrowski zmarł 6 czerwca 1818 roku w Winnej Górze. Był wspaniałym żołnierzem i przywódcą, który wiedział, co znaczy walka w słusznej sprawie. Zabiegali o niego najwięksi władcy Europy. On jednak wybrał Polskę i walkę w jej imieniu.